

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

18 februari 2003

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ALGEMEEN BELEID, FINANCIËN EN BEGROTING

Interpellatie van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over het eindresultaat van de begroting 2002 en de begrotingscontrole van 2003

Bijlage

Vraag om uitleg van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de chauffeurs in een wagen van een persoon met een handicap die een vrijstelling van verkeersbelasting heeft

Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

Dinsdag 18 februari 2003

VOORZITTER : De heer Marc van den Abeelen

– *De interpellatie wordt gehouden om 16.15 uur.*

Interpellatie van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over het eindresultaat van de begroting 2002 en de begrotingscontrole van 2003

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Rompuy tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over het eindresultaat van de begroting 2002 en de begrotingscontrole van 2003.

De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, mijn interpellatie heeft betrekking op twee zaken : de kasresultaten van 2002 en de gevolgen van de gebruikte technieken op de begroting 2003 en meer specifiek op de begrotingscontrole.

Het verslag van de SERV vestigde mijn aandacht op een budgettaire doorschuifformule. In dat verslag lees ik op bladzijde 81 : ‘Het spreekt vanzelf dat doorschuifformules die de normafstemming in 2002 hebben ondersteund, bijkomend moeten worden verwerkt in 2003.’ Ik vond het al eigenaardig dat er in september van een kassaldo van 30 tot 40 miljard Belgische frank werd gesproken en dat het overschot in ESER-termen uiteindelijk 211 miljoen euro bedroeg. De norm is 198 miljoen euro. Dat betekent dat u 13 miljoen euro boven de norm was geëindigd. De vorige jaren lag het kassaldo veel hoger dan de norm. Hoe komt dat ? Wat is er gebeurd ?

Na de controle van de algemene rekeningen en de doorlichting die daarmee gepaard gaat, heeft het

Rekenhof een brief geschreven aan de minister van Begroting om vragen te stellen over een aantal correctieboekingen. Het Rekenhof was daarvan niet op de hoogte gesteld en verwonderde zich daarover. De bedoeling van de correcties was het begrotingsresultaat te verbeteren. Zonder de correctie- en annulatieboekingen zou de HRF-norm niet zijn gehaald. Klopt dit ? Waarom zijn die correcties gebeurd ? Het zou gaan om een zeventigtal correctieboekingen die werden uitgevoerd op reeds betaalde dotaties voor de VOI's die onder het Centraal Financieringsorgaan, het CFO, ressorteren. Deze dotaties worden geparkeerd op de wachtrekening van het CFO tot de kaspositie van de VOI's het nodig maakt dat ze van deze wachtrekening naar de rekening van VOI's worden ze overgeschreven.

Blijkbaar was u van oordeel dat aangezien de dotaties meestal toch niet onmiddellijk worden gestort, ze wat de boekhoudkundige aanrekening betreft uit de begroting 2002 konden worden gelicht. Dit is gebeurd door terugstorting van de dotaties naar de rekening van de centrale uitgavenrekenplichtige en de voorlopige aanrekening ervan op de bovenvermelde thesaurierekening. Deze techniek is een correctieboeking waardoor een aantal uitgaven naar 2003 is verschoven. Dat is strijdig met de annaliteitsregels van de begrotingswet. Begrotingen moeten volledig en transparant zijn.

Er zijn ook een aantal annulaties van ordonnanties doorgevoerd. Het gaat over verschillende honderden annulaties. Het vermoeden bestaat dat ook die de begrotingsresultaten moeten opsmukken. De parlementsleden kunnen dat onmogelijk detecteren. Dat is de taak van het Rekenhof en dat heeft u schriftelijk om uitleg gevraagd. Het Rekenhof was niet officieel op de hoogte gesteld van de correcties en heeft er zelf naar moeten zoeken. We hebben trouwens de algemene rekening 2001 nog altijd niet gekregen. Ik zal de rekeningen van 2002 van

Van Rompuy

de VOI's grondig onderzoeken om te zien wat er is gebeurd.

Mijnheer de minister, welke techniek hebt u toegepast? Welke gevolgen heeft dat op de begroting 2003? De SERV zegt dat die moeten worden verwerkt in 2003. De inspanning om de norm te halen wordt daardoor bezwaard.

Een tweede onderdeel van mijn interpellatie gaat over de begrotingscontrole 2003. Hoe kondigt die zich aan? U hebt aan de pers laten weten dat er zich geen problemen zullen voordoen. De kostprijs van het Vlaams sociaal akkoord bedraagt 100 miljoen euro gespreid over 2 jaar. Dit zou u gemakkelijk kunnen verwerken. De SERV zegt in zijn rapport dat de eerstvolgende begrotingscontrole aanleiding moet geven tot 61,5 miljoen euro bijkomende maatregelen om de begroting op de uitgangspositie te brengen. De SERV zegt bovendien dat indien de groeihypothese niet hoger is dan 1,05 procent – en dat ziet er zo naar uit – dat er dan een bijkomende inspanning moet gebeuren van 128,1 miljoen euro.

In het rapport stelt de SERV verder: 'De uitdagingen voor de regering naar aanleiding van de eerstvolgende begrotingscontrole zijn niet te onderschatten.'

Nog verder gaat het over de onderbenutting van de begroting. Er is in de begroting 2003 uitgegaan van een onderbenutting van 174 miljoen euro om de norm te halen. De regering gaat er dus van uit dat dit bedrag niet zal worden opgenomen en dat de begroting niet helemaal zal worden uitgevoerd. De SERV zegt daarover: 'Voorts is er alleen maar overeenstemming, voor zover de regering erin slaagt het negatieve ESER-saldo op de DAB's en VOI's te houden op ongeveer 74 miljoen euro. Die toetsing is echter onvolledig en geeft een te rooskleurig beeld van wat de regering met de begroting zal moeten doen. De vereiste onderbenutting zal uitgesproken hoger moeten zijn dan wat nu wordt verondersteld. Op basis van onze analyse kunnen we aangeven dat op het geheel van de algemene begroting en de diverse instellingen 491 miljoen euro begrote uitgaven onbenut moeten blijven. De uitvoering van de begroting in de afgelopen jaren geeft aan dat dergelijke onderbenutting niet onrealistisch is, maar dit geldt niet noodzakelijk voor de toekomst. Er wordt daarbij over het hoofd gezien dat dergelijke onderbenutting in het verleden afhankelijk was van een aantal specifieke sectoren. ... Als er geen bijkomende besparingen wor-

den doorgevoerd op het niveau van de begrotingsopmaak, dan staat de begroting 2003 voor de opdracht om in de praktijk de uitgaven zodanig af te remmen dat ze ruim 552 miljoen euro onder de huidige begrotingsvooruitzichten blijven. Dat is minder dan wat nodig was in 2002, waarin uitzonderlijke tijdelijke effecten negatief hebben gespeeld.'

De onderbenutting is een belangrijk element. Ook de SERV legt er sterk de nadruk op. Er moet daarover opheldering komen omdat dit het beoordelen van de begroting steeds meer ondoorzichtig maakt. Als parlementsleden moeten uitgaan van x aantal onderbenuttingsen, dan wordt het moeilijk om een juiste inschatting te maken. Ik kan hier nog veel langer over doorgaan, maar ik wacht eerst het antwoord van de minister af.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, deze interpellatie heeft een merkwaardige voorgeschiedenis. De opmerkingen van het Rekenhof zijn me kenbaar gemaakt via een krantenartikel. Zelf was ik niet in het bezit van de brief. Na telefonisch contact is die me dan per drager bezorgd. De brief van het Rekenhof heb ik met bijzonder veel aandacht gelezen. Het spreekt vanzelf dat we daarop zullen antwoorden. Ik zal de brief ook overmaken aan alle leden van de commissie. Het Rekenhof spreekt niet van 'laakbare precedentes', maar stelt een normale informatieve vraag over een aantal correctieboekingen. Er was ook een vraag naar informatie over annulaties van ordonnanties die zouden zijn uitgevoerd wegens congestieproblemen in Orafin.

We hebben in deze commissie de reputatie de dingen te zeggen zoals ze zijn en onze verantwoordelijkheid te nemen op begrotingsvlak. Ik wil die reputatie hoog houden. Dat is ook belangrijk tijdens deze moeilijker jaren als gevolg van een minder goede economische conjunctuur.

We konden de rekeningen van de Vlaamse Gemeenschap voor 2002 afsluiten met een batig saldo van 271,2 miljoen euro. We hebben dat moeten doen door een strenge beheersing van de uitgaven. De inkomsten bedroegen 16,27 miljard euro en lagen daardoor 390 miljoen euro lager dan begroot, enerzijds omwille van de tegenvallende conjunctuur en anderzijds omwille van de door de federale overheid ingehouden kasmiddelen ter waarde van 197 miljoen euro die te veel werden gestort in 2001 en die ingevolge de bepalingen van de

Van Mechelen

vroegere financieringswet dan ook in 2002 in onze middelenbegroting werden verrekend. Hierdoor was het vanzelfsprekend noodzakelijk om de tering naar de nering te zetten en om de uitgaven onder controle te houden. We hebben dat ook geprobeerd. De Vlaamse overheid die voor het eerst ook werd geconsolideerd met haar verzelfstandigde instellingen, zoals het MINA-fonds, het Vlaams Infrastructuurfonds, de OVAM en andere, kon een positief resultaat voorleggen. U mag immers niet vergeten dat het resultaat van deze instellingen licht negatief was voor 112 miljoen euro.

Ook de kas van de Vlaamse Gemeenschap vertoonde eind 2002 een overschot van 195,5 miljoen euro. Onder meer met dit kasoverschot werd de schuld van de Vlaamse Gemeenschap verder afgebouwd. Samen met de andere schuldaflossingen die reeds in de begroting waren opgenomen, daalde de schuld in 2002 met maar liefst 650 miljoen euro. Dat is even snel als de voorgaande jaren. Op 4 jaar tijd heeft de Vlaamse regering de openbare schuld teruggebracht van 6,6036 miljard euro naar 3,897 miljard euro. We hebben met andere woorden onze schuld doen dalen met 41 percent.

Hebben we geen trucjes uitgehaald om het kasresultaat te bereiken? We hebben zelfs het tegenovergestelde gedaan. We hebben aan de gemeenten en provincies waarmee een nieuw akkoord was afgesloten, de afgesproken prefinanciering van de opcentiemen op de onroerende voorheffing tijdig en minutieus doorgestort. Het betreft een som van meer dan 1,6 miljard euro. In het verleden hadden de gemeenten en provincies een trekkingsrecht op het Vlaams Gewest. Via het systeem van prefinanciering hebben we een versnelling doorgevoerd en dat beïnvloedt vanzelfsprekend ons kasresultaat. Geen enkele gemeente heeft vorig jaar maar één eurocentiem van dit grote bedrag een dag te laat gekregen. Ik mag mijn administratie daarvoor feliciteren.

U herinnert zich nog het debat over de elf twaalfden. We hebben de norm bijgesteld tot 198,1 miljoen euro. We moesten die norm halen en dat is gelukt conform de methodiek die was afgesproken met de federale overheid ter monitoring van het geconsolideerd begrotingsresultaat. Het gaat om 210,7 miljoen euro of 12,6 miljoen euro méér dan was vooropgesteld. In 2002 was er in een gedeeltelijke overgang voorzien naar een normdoelstelling uitgedrukt in ESER-termen. Die zal vanaf 2003 ten volle spelen. De Vlaamse Gemeenschap heeft daar alle consequenties van aanvaard. Er was eind de-

cember 2001 een transactie tussen de federale overheid en de Vlaamse Gemeenschap ter financiering van de Vlaamse afcentiemen. Alhoewel Vlaanderen dit heeft doorgestort in 2001, hebben we dit bedrag mee opgenomen in de ESER-consolidatie 2002. In ESER-termen wordt dit immers aangerekend op het ogenblik dat het bedrag bij de burger terechtkomt via het aanslagbiljet van 2002. We hadden daarover kunnen redetwisten. We hebben dat niet gedaan. Dit had ook een positief effect op Aquafin voor 2003. Op termijn, wanneer we in PPS-constructies gaan werken, heeft het ook een duidelijk voordeel voor de Vlaamse regering. Ik wou die verantwoordelijkheid dus wel op mij nemen, op voorwaarde dat niet het ene in ESER-termen en het andere in HRF-termen zou worden verrekend. Dat was de grote discussie die we hebben gevoerd met de federale regering. We hebben voor eens en altijd beslist dat we de ESER-filosofie zouden hanteren. Die betekende voor Vlaanderen in 2002 alleszins een bijkomende uitdaging.

We moeten durven erkennen dat het in eerste instantie de federale regering is geweest die in 2002 de zwaarste lasten van de conjunctuurdaling heeft moeten dragen, gezien de invloed op haar ontvangsten. Het is niet in het belang van de Vlamingen dat de federale regering moeilijkheden zou ondervindt als we de discussie over de afcentiemen blijven aangaan. Zelfs al waren ze volgens de HRF-normering in 2001 uitgegeven in de Vlaamse begroting, we hebben aanvaard dat de Vlaamse ESER-normdoelstelling in 2002 deze afcentiemen zou opnemen.

De korting, die is verrekend, wordt op dit ogenblik ingeschat op 223 miljoen euro. Het voornoemde saldo van 210,7 miljoen euro is bekomen nadat de uitgaven statistisch bijkomend werden verhoogd met 223 miljoen euro aan afcentiemen. Tegelijk legde de Vlaamse regering in 2002 bijkomende reserveringen aan, onder meer ten gunste van de Vlaamse zorgverzekering en het FFEU, waardoor de Vlaamse regering investeert in een aantal sectoren van onze maatschappij. Als we deze cijfers op een rij zetten, is het duidelijk dat 2002 een moeilijk budgettair jaar was. Het was evenwel niet onoverkomelijk. We hebben geprobeerd in dit jaar onder deze omstandigheden de begroting sluitend te maken. Daarbij werden de belangrijke beloften inzake belastinghervormingen nagekomen. De afschaffing van het kijk- en luistergeld, de vermindering van de tarieven voor de registratierechten en een hele reeks andere maatregelen werden integraal doorgevoerd en verrekend in de ontvangstenbegroting. Bovendien werd de doorstorting vanuit de federale overheid – dus de afrekening vanuit de

Van Mechelen

te veel doorgestorte middelen en de verrekening van de afcentiemen betaald in 2001 – toch mee verrekend in de ESER-doelstelling voor 2002.

Deze oefening was niet altijd even eenvoudig. We hebben duidelijk ingegrepen op een aantal terreinen. Sommige van deze ingrepen waren inhoudelijk. Beslissingen die sommige ministers graag hadden verkregen van de Vlaamse regering op het einde van verleden jaar zijn niet genomen. Het is immers klassiek dat we op het eind van het jaar een resem vragen krijgen om herallocaties te doen van een aantal begrotingsposten. We hebben steeds structureel geweigerd daar op in te gaan. We hebben niet toegelaten dat niet-gehonoreerde posten werden overgedragen naar andere uitgavenposten die men nog snel zou willen vastleggen op het einde van het jaar. We zijn terzake zeer consequent geweest, tot enige wrevel van sommige collega's.

Sommige van de ingrepen waren technisch van aard. Het is naar deze ingrepen dat het Rekenhof verwijst. In de eerste plaats werden een aantal transacties ingegeven om het Orafin-systeem niet te overbelasten. In het verleden werden er immers performantieproblemen vastgesteld in dat systeem. Op het einde van het jaar doet men maximaal inboekingen. Elk departement maakt zijn huiswerk. Dat zorgde voor een overbelasting. Misschien was er een maatregel nodig zoals deze die werd genomen door de huidige premier, toen hij minister van Begroting was. Op een bepaalde datum zette hij er een streep onder. Dat hebben we niet moeten doen. Die performantiestoornissen konden een aantal cruciale betalingen in het gedrang brengen. Vanuit het oogpunt van financieel beheer en het standpunt van de Abafim was het zaak erover te waken dat het financiële systeem vooral in staat zou blijven de meest dringende uitgaven, zoals de personeelsslonden, te garanderen, zonder dat het systeem zou worden opgeblazen, zoals dat in het begin van het jaar is gebeurd.

Met het operationeel maken van het Orafinsysteem hebben we in de loop van 2002 terecht gekozen voor de responsabilisering van alle administraties inzake het financieel beleid. De administraties kregen eigen verantwoordelijkheden inzake ordonnanties. Mijn administratie signaleert me evenwel dat bij de betalingstransacties aan bijna alles werd gedacht, behalve aan de financiële monitoring die de Vlaamse Gemeenschap traditioneel doet. Zo hadden diverse administraties de volledige jaardotaties aan hun VOI's plichtsgetrouw in één keer geordonneerd in het begin van het jaar. Zolang de

Abafim die verantwoordelijkheid over het ordonnanceren had, zou dat natuurlijk nooit zijn gebeurd. Daarin hebben de administraties steeds enige restricties in acht genomen.

De Abafim deed een zekere monitoring van het vastleggen van middelen, in verhouding tot de financiële noodzaken en de liquiditeiten die deze zouden genereren. Maar nu gebeurt dat dus door de rekenplichtigen van de diverse administraties, zodat men de centrale kijk op de uitgaven en de vastleggingen ten dele verliest. Voor de verantwoordelijk van de betrokken administratie betekent dat weliswaar minder werklast, maar anderzijds bezwaart dit de begroting van de Vlaamse Gemeenschap nodeloos en nutteloos snel. Ik zal dit probleem dus mee in overweging nemen wanneer we hier ooit gaan praten over een comptabiliteitsdecreet. Veel administraties vonden dat ze vooruitziend moesten zijn op deze wijze. Eigenlijk was dit een anticiperen op mogelijke vertragingen op het Orafinsysteem, dat een lijdensweg van 2 jaar achter de rug heeft en nu stilaan performant begint te worden.

Mevrouw Van Hecke heeft me ondervraagd over deze vertragingen die optraden voor Cultuur op het einde van 2001. Als reactie daarop zijn de administraties omgekeerd tewerk gegaan. In het begin van 2002 is men begonnen met een aantal ordonnanties maximaal uit te voeren. Vanuit het oogpunt van financiële monitoring is dat niet zo logisch.

Bovendien zijn er nog de twee uitzonderlijke zaken waarmee we in 2002 extra voorzichtig moesten zijn. Dit zijn twee eenmalige feiten. We hadden ons ertoe verbonden om ze mee in rekening te brengen om zo het beantwoorden aan het Europese Stabiliteitspact op Belgisch niveau te consolideren. Het gaat over 232 miljoen euro uitbetaalde afcentiemen en 250 miljoen euro als gevolg van de afrekening van 2001, met de doorstorting op basis van de oude financieringswet. Het gaat in totaal over 482 miljoen euro. We moesten ervoor zorgen dat we dit bijkomend konden verwerken in de normbepaling.

Dat is het verhaal dat stilaan tot uiting komt in de rapporten van de Nationale Bank van België, de SERV en de toezichtsorganen. Vlaanderen slaagt er telkens in om boven die lat te komen, terwijl het de totale budgettaire situatie onder controle houdt. Op lange termijn zal dat de financiële positie van Vlaanderen versterken. Het gaat dus om eenmalige fenomenen. Het gevolg ervan is dat we in 2002 onze uitgaven en ordonnanties zeer nauwlettend hebben gevolgd.

Van Mechelen

Omdat het geen zin heeft om eenmalige saldo-problemen op te lossen met structurele besparingen, heb ik ingestemd met het voorstel van mijn administratie om dit onder controle te houden met een aantal maatregelen. Deze maatregelen hadden drie doelen : een mogelijke overbelasting van het Orafin-systeem vermijden ; een correctieve actie doorvoeren op de acties van de diverse administraties die vanuit hun nieuwe positie, maar zonder oog te hebben voor het algemeen financieel belang van de Vlaamse Gemeenschap, een aantal maximalistische vastleggingen hadden gedaan ; en eenmalige factoren corrigeren die de uitvoering van de begroting 2002 zwaarder maakten.

Welke correcties zijn er doorgevoerd ? In de eerste plaats geen enkele correctie die de burgers, de lokale besturen of de talloze gesubsidieerde instellingen zou treffen. Er werd zelfs niet – zoals in het verleden blijkbaar al wel eens gebeurde – even vergeten de sociale zekerheid te betalen. Integendeel, al deze betalingen werden stipt uitgevoerd. Wel werden er betalingen uitgesteld die conform de contractuele termijn ook in 2003 konden worden betaald. Voor die betalingen die moesten plaatsvinden vanaf 12 januari 2003 werd gevraagd dat de betalingsopdracht in 2002 zou worden teruggetrokken en opnieuw aangeboden in 2003. Mocht u eraan twifelen, dit is volledig in overeenstemming met het besluit inzake de aanrekeningsregels van 1 juli 1964. Dit gaat dus al een tijdje mee. Bovendien hebben we een reeks dotaties of saldi van dotaties bestemd voor publiekrechtelijke rechtspersonen die nog niet waren geordonnanceerd, uitgesteld.

Conform artikel 9 van het decreet inzake het thesaurie-, schuld- en waarborgbeheer kunnen de vastgelegde dotaties worden overgedragen naar het volgende jaar. In tegenstelling tot wat in sommige kranten werd gesteld, werd niet gevraagd aan de VOI's om gelden terug te storten. We hebben enkel vermeden, zonder de rechten van de VOI's te schenden, dat gelden die niet nodig waren voor de werking van de VOI's ook onnodig de begroting 2002 zouden belasten. Dan krijgt men natuurlijk het debat over het interen van de reserves en dergelijke bij de VOI's. In 2002 hebben we reeds 112 miljoen euro ingeteerd op de uitstaande saldi. Men kan ons dus moeilijk beschuldigen van een opsmukoperatie terzake, integendeel. Onder meer in het MINA-fonds is er, met het aantrekken van een aantal nieuwe en zeer ambitieuze ambtenaren, een grootschalige schoonmaakoperatie gedaan. Alleen al vanuit dat fonds is er dus een aanzienlijke intèring op de reserves gebeurd, door een versnelde

uitbetaling en ordonnancering van een aantal verschuldigde bedragen. Er is dus geen enkele VOI die geld heeft moeten terugstorten aan de Vlaamse Gemeenschap : laat daar geen enkel misverstand over bestaan.

De heer Eric Van Rompuy : Dus als ik de rekeningen van 2002 van de VOI's controleer, dan zal ik geen vorderingen vinden op de Vlaamse Gemeenschap voor de dotaties van 2002 ?

Minister Dirk Van Mechelen : Neen. U vergist zich compleet. U stelt dat de VOI's geld hebben moeten terugbetalen. Ik stel dat we maar doorstorten afhankelijk van wat de liquiditeitspositie van de VOI's vergt. Zo is het in het verleden trouwens steeds gebeurd. Als men de algemene positie bekiijkt, dan hebben we zelfs ingeteerd ten opzichte van het verleden bij deze operaties bij de VOI's.

De heer Eric Van Rompuy : Er is dus geen terugstorting gebeurd.

Minister Dirk Van Mechelen : Er is door de VOI's geen geld teruggestort naar de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

De heer Eric Van Rompuy : U ontkent dat dus.

Minister Dirk Van Mechelen : Ja, tenzij ik iets niet weet. De heer Van der Borght is hier ook aanwezig. Hij kan daar op antwoorden.

De heer Eric Van Rompuy : Dat is natuurlijk gemakkelijk na te gaan aan de hand van de rekeningen van de VOI's. Ik heb die niet. Dat was het cruciale punt van het Rekenhof. U ontkent dat. Ik kan dat niet controleren.

Minister Dirk Van Mechelen : We zijn het er toch over eens dat er een verschil is tussen vorderingen en geld terugstorten ? Het is misschien belangrijk om dit duidelijk te maken.

De heer Eric Van Rompuy : Dat zijn subtiliteiten. Ik ga u vandaag niet van repliek kunnen dienen, daar ik niet over die rekeningen beschik. Maar ik neem akte van uw woorden terzake.

Minister Dirk Van Mechelen : Ik zeg in alle duidelijkheid : net zoals dat in het verleden gebeurde, zijn er vorderingen geweest van VOI's ten opzichte van de Vlaamse Gemeenschap. Maar uw insinuatie dat we, om de begroting op te smukken, de VOI's zouden hebben gevraagd om geld te storten aan de Vlaamse Gemeenschap, is onjuist.

De heer Eric Van Rompuy : Dat gaat u antwoorden aan het Rekenhof ?

Minister Dirk Van Mechelen : Ik zal op deze brief, waar helemaal niet in stond wat u hebt gesuggered, een zoals steeds consequent en behoorlijk antwoord geven.

Wat zijn nu de twee grote opmerkingen van het Rekenhof, en waarover wenst het Rekenhof bijkomende informatie ? Om te beginnen vraagt het Rekenhof het juiste aantal correctieboekhoudingen, en de reden daarvoor. Ook merkt het Rekenhof op dat correctieboekhoudingen louter bedoeld zijn om foute boekingen recht te zetten. Eigenlijk moet ik maar op één vraag antwoorden, namelijk de vraag of er nu een verschil is met wat er de vorige jaren gebeurd is binnen de Vlaamse Gemeenschap.

Op het vlak van personeel is de continuïteit gewaarborgd bij de Abafim. Ik herhaal wat men me heeft meegedeeld : eigenlijk is er niets nieuw onder de zon. Vroeger werd dit gestuurd vanuit Abafim, meer specifiek door de controleurs van de vastleggingen. Als men vroeger tegen het jaareinde merkte dat men mogelijk zou moeten opletten met het ordonnanceren, dan werd dat gewoon afgeremd, zodat betalingen die normaal gepland waren voor 2002, in 2003 gebeurden. De voorzitter van deze commissie zal uit zijn functie van burgemeester dat systeem ook wel kennen in zijn gemeente. Hierbij wordt de nieuwe situatie als gevolg van de verbintenissen die we buiten het gekende saldo zijn aangegaan – de voornoemde som van 8 miljard BEF als gevolg van de afcentiemen en de verrekening van de meerbedragen in 2001 – gemonitord, zodat we volledig kunnen voldoen aan de ESER-95-norm en in de Belgische context onze doelstellingen kunnen bereiken.

De vraag is of het Rekenhof dat nu al dan niet wist. We hebben een aantal zaken gemeld aan het Rekenhof, zoals dat de gewoonte is. We hebben in het begin van het jaar problemen gehad met de interface die momenteel functioneert tussen het Rekenhof en Abafim. Inzake software waren er wat verschillen. Die zijn ondertussen allemaal weggevoerd. Het Rekenhof kan dus bijna voortdurend elke beweging die wij maken volgen. Dat is wellicht de reden voor deze brief : het is de bedoeling geweest om wat toelichting te vragen.

Het is belangrijk goed te weten dat ordonnanceringen vanaf nu gebeuren door de departementen, in de bijzondere departementale boekhoudcellen, en niet meer, zoals in het verleden, door Abafim. Volgens mij is dat de grote wijziging. Zoals ik reeds

heb aangegeven, heeft men zo snel en zo krediet-optimaliserend mogelijk trachten te werken. Dat is ook onze plicht en onze opdracht. Abafim moet de zaak op die manier volgen. Zo kon het ordonnanceringsritme toch wat worden gecontroleerd en gecoördineerd.

Ik laat in het midden waar u uw informatie haalt. Voor alle duidelijkheid, de Vlaamse Gemeenschap heeft, puur omwille van een orthodox begrotingsbeleid, zoals iedere minister van Financiën en Begroting doet, dit geld op een wachtrekening geplaatst in plaats van het door te storten zonder dat er een reële behoefte is aan liquide middelen, in afwachting van het moment waarop het aan de VOI's moest worden doorgestort voor noodzakelijke uitgaven.

Het Rekenhof stelt de vraag of dergelijke ingevoerde ordonnanties foutieve boekingen zijn die met correctieboekingen moeten worden rechtgezet. Mijns inziens gaat het wel degelijk om foutieve boekingen, want ze zijn veel te snel en onnodig ingebracht in Orafin. Persoonlijk vind ik dat we hieruit een les kunnen trekken voor de implementatie van het comptabiliteitsdecreet.

We moeten daar grondig overleg over plegen, en beslissen of er nog een minister van Financiën moet zijn die de financiën van de Vlaamse Gemeenschap in hun geheel beheert, en daarbij kan sturen, remmen en monitoren, dan wel of we gewoon een spreadsheet kunnen verspreiden waarmee iedere ambtenaar van de vastleggingen autonoom zijn potje beheert en probeert in een keer de middelen binnen te halen voor het uitoefenen van zijn verantwoordelijkheid. Zelf ben ik van oordeel dat Abafim controle moet hebben over die stromen. In het verleden hebben mijn voorgangers voorzieningen getroffen om de kredieten samen te beheren en zo de renteboekingen te maximaliseren. We doen nu hetzelfde in omgekeerde zin.

U vroeg ook of het Rekenhof officieel op de hoogte was van wat er bij Abafim gebeurde. Er is inderdaad op 18 december door Abafim een fax gestuurd aan de voorzitter van het Rekenhof om hem vooraf in kennis te stellen van wat er ging gebeuren. Bovendien is het feitelijk onmogelijk dat het Rekenhof niet vooraf op de hoogte zou zijn van wat er bij de Abafim gebeurde, want de interface tussen het Rekenhof en de Vlaamse Gemeenschap functioneert op dit moment.

Ik heb geprobeerd aan te tonen dat Abafim niet meer en niet minder heeft gedaan dan een correct financieel beleid te voeren. Ze is ten slotte ge-

Van Mechelen

slaagd in de aan zichzelf opgelegde verantwoordelijkheid de verhoogde ESER-norm te halen. Net zoals in 2001 heeft de Vlaamse regering hiermee bewezen dat ze, ondanks het feit dat 2002 een jaar was met eenmalige statistische overgangsproblemen, haar engagement, ook ten aanzien van Europa, ten volle heeft gehonoreerd. Het was een scherp jaar, maar daarom ook hebben we gemonitord en hebben we afgeremd op een aantal gevraagde herallocaties. We hebben bewezen dat we ook in deze situatie de begroting onder controle hebben.

De Nationale Bank geeft dat ook uitdrukkelijk aan in haar statistisch tijdschrift voor het vierde kwartaal van 2002. Dat is boeiende literatuur, waarin de NBB haar laatste en dus beste cijfers geeft, en zegt wie in 2001 tot de realisatie van de Europese begrotingsdoelstellingen heeft bijgedragen. Daarin wordt gestipuleerd dat in 2001 de federale overheid een netto vorderingstekort had van 2,36 miljard euro, de RSZ een overschot van 1,67 miljard euro en de lokale besturen een tekort van 270 miljoen euro. Deze situatie werd rechtgezet door de Vlaamse Gemeenschap, die dankzij haar bijdrage het netto vorderingsoverschot van de gemeenschappen en gewesten op 1,92 miljard euro bracht. Daarmee heeft Vlaanderen in zijn eentje het tekort van alle andere entiteiten dichtgereden.

Mijnheer Van Rompuy, uw volgende vraag lijkt me wat voorbarig, maar ik probeer toch een eerste duiding te geven bij de komende budgetcontrole. Dat kan in deze commissie geen kwaad. Het Rekenhof en de SERV worden eensgezind erkend als wijze budgettaire raadgevers. We kunnen ons afvragen of het bedrag van 61,5 miljoen euro dat de SERV heeft vooropgesteld als door de Vlaamse regering te nemen maatregelen, te weinig of te veel is.

U zei dat het zal afhangen van de bijstelling van de parameters. We hebben daar de voorbije maanden een klassieke discussie over gevoerd, en mijn standpunt is u bekend. Ik zal ook in 2003 blijven waken over een strak begrotingsbeleid, en wens niet met budgettaire thema's bij te dragen tot de verkiezingskoorts. De teugels worden in Vlaanderen niet gevierd en de tering zal nog steeds naar de nering worden gezet. We zullen onze engagementen inzake de begrotingsnormering ten volle honoreren en ervoor zorgen dat onze doelstellingen worden gehaald.

Nu echter een debat voeren over welke parameter BNP het gaat worden in 2003, is koffiedik kijken. Het nieuw economisch budget wordt normaal ge-

zien eind deze maand bekendgemaakt. Over veertien dagen is het dus bekend, en op basis daarvan zullen we de budgetcontrole doen.

Ik kan alvast wel meedelen dat er, behalve tegenvallers, ook wat meevallers zijn. Het staat nu vast dat de ruilvoet tussen BNP en BNI – en wij blijven in BNI denken – in 2002 voor Vlaanderen duidelijk positief is. Dat zal eind deze maand ook worden bevestigd in de publicatie van het economisch budget. Het ziet ernaar uit dat ook in 2003 de ruilvoet tussen BNP en BNI positief zal zijn. Op dit ogenblik wordt op de website van de Nationale Bank van België vooralsnog het cijfer 0,5 naar voren geschoven.

Dat brengt me terug bij mijn redenering die ik al tijdens de begrotingsbespreking heb gemaakt. Volgens het economisch budget moesten we toen rekening houden met 2,4 procent. We zijn voorzichtig en geven slechts 2 procent uit. 0,4 procent is bevroren in een provisioneel krediet of niet bestemd uitgavenkrediet. Als nu het groeicijfer van het BNP zou dalen tot 1,5 procent, met een ruilvoet van 0,5, dan maakt dat voor ons geen verschil.

Het BNP kan echter ook dalen tot 1 procent. Gezien de toestand in het Midden-Oosten kunnen we dat niet uitsluiten. Iedereen houdt dezer dagen zijn hart vast. Overal is het koffiedik kijken of de doelstellingen zullen worden gehaald. We blijven dat in het oog houden en we blijven voorzichtig, maar een worst-casescenario is niet nodig. De heer Poelvoorde, die de SERV-raming heeft gemaakt, staat bekend als een autoriteit en we betwisten zijn raming van 61,5 miljoen euro niet.

Maandag zijn de bilaterale begrotingsbesprekingen begonnen. De voorbereiding is dus bezig. De komende dagen zullen we zorgvuldig de middelen en de uitgaven bekijken. We proberen het effect van de BNI-parameter in kaart te brengen. In het Overlegcomité is aangekondigd dat een werkgroep de vaststelling bestudeert van het nieuwe BNI voor 1999, 2000 en 2001, dat zo'n opvallend verschil gaf. Intussen worden we echter door de feiten ingehaald. Als blijkt dat 2002 en 2003 bijzonder positief zijn, dan krijgen we vanzelf een correctie. Dat ontstaat ons echter niet van de plicht een juiste controle te doen.

We voeren ook kleinere aanpassingen door. De meest recente verdeelsleutel voor de leerlingen bijvoorbeeld is nu 56,94 procent in plaats van 56,97 procent. Dat beïnvloedt de begroting van de Vlaamse Gemeenschap negatief met 4,7 miljoen euro. Er zijn echter ook positieve factoren. De weerslag op de denataliteitsfactor, die wordt ge-

Van Mechelen

bruikt om de BTW-dotatie te berekenen, is positief, namelijk 22,8 miljoen euro. Er is ook de aanpassing van de inflatie in 2002 van 1,5 percent, waarmee we altijd hebben gerekend, naar 1,63 percent, althans volgens de ramingen die binnenkort in het economisch budget worden bekendgemaakt. Dat zou ongeveer 38,2 miljoen euro opleveren.

De aanpassing van de groei in 2002 van 0,5 BNI naar 1,5, die evenwel nog moet worden bevestigd, geeft voor 2002 een positieve ruilvoet van 0,6. Daar heeft federaal minister Vande Lanotte zich in verlikt. Voor hem geeft dat een negatief resultaat, maar voor ons heeft alleen dit al een positief effect van 110,9 miljoen euro. Als we dat afzetten tegen de negatieve berekening van de BNI's van de vorige jaren, dan zien we stilaan een verband. Ik deel de mening van de heer Poelvoorde dat we bij de budgetcontrole een inspanning moeten doen, en we zijn daar ook klaar voor.

We hebben geprobeerd een gezond financieel beheer te voeren met de middelen die vandaag en morgen, maar ook gisteren worden en werden toegepast in Vlaanderen. We hebben niet meer of niet minder gedaan dan de stabiele positie van de Vlaamse begroting te handhaven. We wisten dat we voor 2002 de monitoring moesten verscherpen, gelet op de zeer zware verrekening die we hebben aanvaard voor de doorstortingscorrectie voor 2001 en de afcentiemen.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik zou graag het antwoord kennen dat u aan het Rekenhof zult overmaken. Het is een document dat we ook technisch moeten bespreken. Als parlementsleden hebben we de plicht deze zaak op te volgen. De enige die ons op dat vlak kan informeren is het Rekenhof. We hebben niet de technische middelen om die correctieboekingen op te volgen.

Ik lees even voor : 'Correctievormingen in de vorm van een zogenaamde nulordonnantie met een positieve en negatieve lijn waarbij aanrekeningen op BA111 worden verminderd en op BA222 worden vermeerderd. In dit geval worden de aanrekeningen op de begroting 2002 verminderd en vermeerderd op de thesaurierekening 72411021 "Fonds bewegingen tussen rekenplichtigen", enzovoort'. Ik ben niet in staat om zo'n technische discussie tussen de administratie en het Rekenhof onmiddellijk

te volgen. Ik reken op het antwoord van de minister aan het Rekenhof.

Ik zal mijn opzoeken voortzetten door de rekeningen 2002 van de VOI's op te vragen. Daaruit kan worden afgeleid wat de feitelijke toestand is. Ik zal me dan naar het Rekenhof begeven met die rekeningen. Er wordt gesproken van terugstortingen van dotaties naar de rekeningen van de centrale uitgavenrekenplichtigen. U zegt dat dat niet is gebeurd, maar ik moet dat laten controleren.

Mijnheer de minister, u mag het me niet kwalijk nemen dat ik me probeer te informeren. We zijn op een punt gekomen dat nog drie of vier mensen in Vlaanderen weten wat er op begroting-technisch vlak gebeurt. Dat is een democratisch deficit. Bij de bespreking van het comptabiliteitsdecreet moet dit ook aan bod komen. Parlementsleden moeten inzicht kunnen verwerven in de begroting waardoor ze hun democratische plicht kunnen vervullen.

Op het vlak van de begrotingscontrole zegt u dat er geen onoverkomelijke problemen zijn. Met die 60 miljoen euro moet het te doen zijn. Daar zijn uiteraard nog geen definitieve uitspraken over te doen.

Dan had ik nog een bijkomende vraag. De minister-president raamt het werkgelegenheidsakkoord op 100 miljoen euro op twee jaar. Wat wil dat zeggen ? Is in die middelen voorzien in de bestaande begroting ? Wordt dat opgevangen in de begrotingscontrole ? Er is ook een heel luik over fiscaliteit. Hij zegt dat dat technisch dit jaar niet meer kan worden gerealiseerd en dat dat volgend jaar zal gebeuren. Moet er voor het Vesoc-overleg een enveloppe worden gezocht in de budgetcontrole ?

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijn administratie en ikzelf proberen in eer en geweten de Vlaamse begroting onder controle te houden, te monitoren en ervoor te zorgen dat we de doelstellingen voor 2002 waarmaken. We hebben geen handelingen gevoerd die afwijken van de normale spelregels. Elke minister van Financiën voert die trouwens door op het einde van het jaar. De beste getuigen van wat we de voorbije 4 hebben gerealiseerd, zijn de rapporten die geregeld van de band lopen en waarin Vlaanderen de erkenning krijgt die het verdient. Het is ons budgettair beleid dat België uiteindelijk in koers houdt op het Europees stabiliteitspact.

Ik heb er geen enkel probleem mee om u het antwoord te bezorgen dat we aan het Rekenhof zullen overmaken.

Van Mechelen

We hebben een thesaurievoorschot van 195 miljoen euro verleend aan de VOI's op 30 december 2002. Begin 2003 konden ze op die manier onmiddellijk beginnen met ordonnanceren en vastleggen. We proberen ervoor te zorgen dat de vastleggingen gebeuren en dat de nodige betalingsverplichtingen worden aangegaan. We hebben wel sommige ordonnancies gecorrigeerd waar geen betalingsverplichtingen tegenover stonden en die normaal niet zouden zijn gebeurd indien de Abafim het financieel beleid van het verleden had doorgevoerd.

Het Vesoc-akkoord maakt deel uit van de begrotingscontrole 2003. Er is binnen de Vlaamse regering afgesproken dat als er een aantal maatregelen wordt genomen, die gefinancierd moeten worden binnen de algemene enveloppe. Bij de budgetcontrole wordt nagegaan met welke middelen een en ander kan worden gehonoreerd. Vrijdag jongstleden hebben we een derde gesprek gehad met de Vesoc-partners. Tijdens een eerste vergadering hadden ze een plan voorgelegd waarin de voorstellen niet waren becijferd. Ik heb dan gevraagd om de werkzaamheden op te schorten totdat de Vlaamse regering zelf de maatregelen had berekend. Daarover is discussie gevoerd in een technische werkgroep om de juiste draagwijdte van sommige voorstellen te kennen.

Ik geef een voorbeeld. Er werd voorgesteld om het gewestelijk aandeel in de onroerende voorheffing op nul te zetten. Dat kan niet gebeuren voor een aantal KI's die niet zijn gesplitst. De vraag was wat het standpunt daarover was van de sociale partners. Er bleven dus een hele reeks vragen bestaan die we hebben voorgelegd op een tweede ronde. Op basis daarvan is er een tweede berekening gebeurd door de Vlaamse regering. Vrijdag jongstleden heeft de minister-president een enveloppe naar voren geschoven van 50 miljoen euro voor 2003 en hetzelfde bedrag voor 2004. De sociale partners hebben gevraagd of dat eventueel anders mocht worden verdeeld : namelijk het eerste jaar 25 miljoen euro en het tweede jaar 75 miljoen euro.

Vrijdag zal de Vlaamse regering zelf een voorstel indienen op basis van de filosofie van het voorstel van de sociale partners en rekening houdend met de begrotingssituatie. Het spreekt voor zich dat de kostprijs zal meegenomen worden bij begrotingscontrole.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de chauffeurs in een wagen van een persoon met een handicap die een vrijstelling van verkeersbelasting heeft

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Van Cleuvenbergen tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de chauffeurs in een wagen van een persoon met een handicap die een vrijstelling van verkeersbelasting heeft.

Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, enkele weken geleden werd ik gecontacteerd door federale collega's in verband met de problematiek van het besturen van een wagen van een persoon met een handicap die een vrijstelling van verkeersbelasting had gekregen. Aan deze problematiek zijn er federale en Vlaamse aspecten verbonden.

Een telefoontje met de Vlaamse administratie veroorzaakte een vrij grote drukte en onzekerheid. Ik werd van de ene persoon doorverbonden met een andere. Ik ervaarde dat dit een probleem was en diende daarom een vraag om uitleg in. Ik heb die daarna ingetrokken maar opnieuw ingediend, omdat na enig onderzoekswerk bleek dat hierover al een vraag was gesteld door mevrouw De Martelaer.

Er is een BTW-voordeel bij aankoop en onderhoud van wagens voor personen met een handicap of voor een wettige vertegenwoordiger van een minderjarige met een handicap, op voorwaarde dat die in de wagen zit bij het rijden. Dat is een federale bevoegdheid. Er is ook een vrijstelling van verkeersbelasting en van belasting op inverkeersstelling voor dezelfde personen. Dit is sinds het Lambertakkoord een Vlaamse bevoegdheid. De voordelen gelden op voorwaarde dat het voertuig van een invalide of een persoon met een handicap als persoonlijk vervoermiddel wordt gebruikt tijdens de duur van de inschrijving van het voertuig. Persoonlijk gebruik houdt in dat invaliden of personen met een handicap zelf – alleen of vergezeld – in het voertuig aanwezig moeten zijn telkens wanneer ze zich op de openbare weg bevinden, ongeacht of ze het voertuig zelf besturen of zich laten rijden.

Van Cleuvenbergen

Inzake de toepassing van deze regelgeving en de controle van de doelgroep zijn er heel wat verschillende interpretaties. Meestal wordt en werd dit vrij strikt geïnterpreteerd. Er bestaat discussie over of de doelgroepomschrijving al dan niet klopt en ook over de al dan niet strikte toepassing van de wet. Ik heb ook gehoord dat personen die vroeger een vrijstelling hadden op basis van blindheid of een verlamming voor minstens 50 percent van de bovenste of onderste ledematen, bij aankoop van een nieuwe wagen soms geen vrijstelling meer krijgen, alhoewel er geen verandering is in hun fysieke toestand.

Een aantal gezinnen moet voor de personen met een handicap een specifiek aangepaste wagen kopen. Anderzijds moeten sommigen een tweede wagen kopen of de BTW-vrijstelling laten vallen omdat de persoon met een handicap steeds in de wagen aanwezig moet zijn als er op de openbare weg wordt gereden. Nochtans was die vrijstelling net ingevoerd om de meerkost van de aankoop van een aangepaste wagen te compenseren.

Er zijn een aantal mogelijke oplossingen aangegeven. De federale overheid heeft steeds gezegd dat er een administratieve werkgroep zou worden opgestart, waaraan parlementsleden zouden deelnemen. Die zouden het federale aspect bekijken. Ook de gewesten zouden hierin worden betrokken, met name inzake het aspect van de verkeersbelasting. In het aanvullende Vlaamse regeerakkoord van 2002 werd gesteld dat een aantal ongerijmdheden inzake de gewestbelastingen zouden worden aangepakt. Dit was een voorbeeld van de ongerijmdheden die zouden worden aangepakt.

Mijnheer de minister, in antwoord op de vraag om uitleg van mevrouw De Martelaer zei u dat u een onderzoek zou laten verrichten door uw administratie. Twee mogelijkheden zouden worden overwogen. Een eerste was een omzendbrief, dus een administratief besluit waarin wordt uitgegaan van de autonome bevoegdheid van Vlaanderen. Een tweede was een overlegprocedure in het kader van het Lambermontakkoord, indien overleg met de federale overheid nodig zou zijn.

Ik heb hier het antwoord op een schriftelijke vraag van de heer Ansoms, kamerlid, van 22 maart 2002. Een drietal weken geleden heeft de vraagsteller een antwoord gekregen op deze vraag – dan zijn we toch beter af in het Vlaams Parlement. Uit het antwoord van de minister leid ik af dat de administratie er een nieuwe vorm van tolerantie op zal

nahouden. Ik citeer : ‘In afgebakende situaties en op grond van uitzonderlijke concrete omstandigheden zal er soepeler worden gereageerd.’

Zo zouden de wettige vertegenwoordigers van kinderen met een handicap, zelfs als ze rijden zonder dat kind met een handicap in de wagen, op die vrijstelling kunnen rekenen indien ze dit sporadisch doen en het het enige voertuig van het gezin is. Ook als het gaat over de partner, het in het belang van de persoon met een handicap is en het gaat over het enige voertuig, zou die vrijstelling worden gehandhaafd. Ik citeer het laatste deel van het antwoord : ‘Bovendien zal er aan de gewesten worden voorgesteld evenmin kritiek te leveren op het sporadische gebruik van het voertuig door de echtgenoot of echtgenote, of de partner, in geval van wetelijk samenwonen, van de valide of persoon met een handicap, in diens belang. Tevens zal de aandacht van de gewesten worden gevestigd op het feit dat de categorieën van handicap die thans in de wetgeving zijn opgenomen, te beperkt zijn, en dat een aanpassing ervan aangewezen is om te beantwoorden aan maatschappelijke en sociale noden. Als de gewesten het hiermee eens zijn, zal ik aan de Europese Commissie de goedkeuring vragen inzake de aanpassing in die zin van de gunstregeling inzake BTW.’

Ik citeer dit uitdrukkelijk, vooral dan het eerste deel, omdat ik dit zo interpreteer dat de federale regering ervan uitgaat dat ze aan het Vlaams Gewest zal voorstellen wat wij moeten doen. Daar heb ik toch wat problemen mee.

Mijnheer de minister, werden de verbeteringsvoorstellen reeds aangekaart op de interministeriële conferentie van de ministers van Financiën en Begroting ? In het najaar was dat nog niet gebeurd. Dan heb ik het over die voorstellen die te maken hebben met de belastingen op het verkeer en de BTW. Wat is het verband tussen die twee elementen ? Is het zo dat, als er een vrijstelling van BTW is, er in Vlaanderen ook een vrijstelling van lasten op het voertuig is ? Geldt dat ook in het omgekeerde geval ? Dus als wij oordelen dat iemand kan worden vrijgesteld van belastingen op het voertuig, krijgt die persoon dan ook automatisch een BTW-vrijstelling ? Het gaat hier immers over een wederkerige bevoegdheid. We moeten wel weten wie de stimulans geeft.

Een tweede verbeteringsvoorstel van de federale overheid betrof de erkenning van een handicap en de suggestie dat Vlaanderen de doelgroepen van personen met een handicap moet uitbreiden. Welke voorstellen en aanbevelingen heeft de fede-

Van Cleuvenbergen

rale administratie terzake reeds geformuleerd ? Hoe ver staat het met het aangekondigde onderzoek van Abafim ? Welke methode is aangewezen : de omzendbrief of een ontwerp van decreet, met een overlegprocedure ? Op welke termijn zal dit probleem worden opgelost ? Iedereen vindt immers dat dit niet verantwoord is.

De voorzitter : Mevrouw De Martelaer heeft het woord.

Mevrouw Ann De Martelaer : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik stel met grote interesse vast dat ook mevrouw Van Cleuvenbergen geïnteresseerd is in deze materie, die we op 22 oktober vrij uitgebreid hebben behandeld in deze commissie. Tussen oktober en vandaag heb ik herhaaldelijk contact gehad met uw kabinet. Ik vond het heel verheugend om die samenwerking te mogen vaststellen en vast te stellen dat er werk wordt gemaakt van de beloftes die u toen hebt gedaan. Er kan inderdaad enerzijds worden gewerkt met een omzendbrief. De aanpassingen daarin kunnen veeleer miniem zijn. Als we anderzijds een stuk verder willen gaan, dan moet dat door middel van een decreetswijziging. Het gaat hier immers over twee verschillende materies : de inverkeerstelling en de BTW. In de omzendbrief wordt gewag gemaakt van sporadisch gebruik van de wagen. Ik heb gesignaleerd dat dit begrip nog steeds vrij onduidelijk is. Wat bedoelt men met sporadisch ? Dat zal wat verder moeten worden gedefinieerd. Ik heb ook het ontwerp van deze omzendbrief ontvangen. Maar ik heb vernomen dat die eigenlijk nog altijd niet definitief is, en nog niet is verschenen. Mijnheer de minister, wat is de stand van zaken in dit dossier ?

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, ere aan wie ere toekomt : op 22 oktober werd dit probleem inderdaad onder mijn aandacht gebracht in dit parlement. Ik heb toen gesteld dat er een oplossing moest komen voor de soms bijzonder vreemde toestanden waartoe een al te strikte toepassing van de fiscale regelgeving aanleiding kan geven. Dat is ook gebleken uit praktijkvoorbeelden.

De problematiek is deze commissie voldoende bekend. U weet dat de vrijstelling bijvoorbeeld wordt toegekend aan personen die volledig blind zijn. Daar gaat het natuurlijk over : zelf met een voertuig rijden is een praktisch probleem voor wie vol-

ledig blind is. Dat probleem geldt in mindere mate voor mensen die deels verlamd zijn aan de benen. De moderne technologie heeft het ondertussen mogelijk gemaakt dat men wagens volledig met de handen kan besturen. Maar uiteindelijk steunt het hele debat over het persoonlijk gebruik van het voertuig door de personen met een handicap op interpretaties. We kennen gevallen waarbij er discussie ontstaat : een ouder die een kind met een handicap naar school brengt en dan voortrijdt, of boodschappen gaat doen en dan bij wijze van spreken wordt betrappt. We moeten proberen terzake opheldering te bieden en te komen tot transparante regels.

U weet dat de federale overheid zich vandaag reeds behoorlijk soepel opstelt en het gebruik van het voertuig tolereert zonder dat de persoon met een handicap zich aan boord bevindt, wanneer het gaat om trajecten die rechtstreeks verband houden met noodzaken van het persoonlijk vervoer van die persoon met een handicap. Met andere woorden, wanneer een familielid of een derde alleen met het voertuig naar een apotheker rijdt, ten behoeve van die persoon met een handicap of wanneer die om gezondheidsredenen zijn woning niet kan verlaten, dan wordt dit geaccepteerd. De vraag rijst natuurlijk of we verder kunnen gaan. Dat was het onderwerp van de discussie die we op 22 oktober hebben gevoerd in deze commissie. Er is het verhaal van de trajecten. Wie een persoon met een handicap naar school brengt, komt natuurlijk alleen terug. Deze persoon kan toch moeilijk wachten tot de bel om 16 uur gaat.

Zoals afgesproken hebben we zelf het initiatief genomen om een overleg te organiseren met het kabinet van minister Reynders, met zijn administratie die belast is met het invorderen van de verkeersbelasting, maar ook met vertegenwoordigers van het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het heeft immers weinig zin dat alleen Vlaanderen dit zou bekijken. We hadden er alle belang bij om dit samen te doen. Het is inderdaad nog steeds de federale administratie die belast is met het invorderen van de verkeersbelastingen, voor rekening van en in overleg met de gewesten. We werken weliswaar aan een traject om op termijn een en ander onder de eigen verantwoordelijkheid te kunnen doen ressorteren. Deze overlegvergadering vond plaats op 5 december. Er werd uitvoerig van gedachten gewisseld om te zien of deze regeling nog verder kon worden bijgesteld.

De vraag was in hoeverre een en ander kon worden versoepeld, zonder dat de administratie zich daarmee in de plaats van de decreetgever stelde,

Van Mechelen

want zoals mevrouw De Martelaer terecht stelde, zou het dan een decreetgevend initiatief zijn. In de huidige wettekst staat 'persoonlijk gebruik', en de administratie kan deze vereiste niet zonder meer negeren.

Bovendien zal elke uitgesproken uitbreiding van de toepassing van de gunstregeling, zoals de afschaffing van of een vergaande versoepeling van de voorwaarden voor het persoonlijk gebruik, de gunstregeling inzake de BTW in het gedrang brengen. De Europese Commissie heeft immers de toelating gegeven om de fiscale gunstregeling te behouden onder de uitdrukkelijke voorwaarde dat België de regelgeving in fine niet wijzigt.

Als pragmatische oplossing werd een circulaire voorgesteld waarin wordt voorzien in, naast de reeds vermelde administratieve tolerantie, een bijkomende versoepeling voor gezinnen met invalide of kinderen met een handicap. Ik citeer letterlijk uit het ontwerp van circulaire: 'Rekening houdend hiermee zal de administratie voortaan geen kritiek leveren op het gebruik van het voertuig zonder de invalide of gehandicapte die minderjarig is of onder het statuut van verlengde minderjarigheid is geplaatst, voor zover dit slechts sporadisch gebeurt, het tevens gaat om een gebruik van het voertuig door de wettige vertegenwoordiger van de invalide of gehandicapte, en het ten slotte ook het enige voertuig van het gezin betreft. Deze versoepeling zal worden gehandhaafd tot op het ogenblik dat de betrokken invalide in aanmerking komt voor hetzij de inkomensvervangende tegemoetkoming, hetzij de integratietegemoetkoming bedoeld door de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkoming aan gehandicapten.'

Op 31 januari jongstleden heb ik minister Reyniers laten weten akkoord te kunnen gaan met de voorgestelde bijkomende versoepeling. Alleen heb ik schriftelijk mijn twijfels uitgedrukt over de vereiste dat het om sporadisch gebruik gaat. Het is immers niet duidelijk wat onder sporadisch moet worden verstaan. Bovendien kan dit moeilijk door de federale administratie worden gecontroleerd. Iedereen die betrapt wordt, zal uiteraard beweren dat het de eerste keer is. Ik heb dan ook schriftelijk gevraagd deze naar mijn oordeel zinloze vereiste te schrappen. Ze doet denken aan het verkeersbord 'Uitgezonderd plaatselijk verkeer', dat een hoog sporadisch gehalte heeft.

Er bestaan nu dus twee soorten administratieve tolerantie. De eerste is voor trajecten die recht-

streeks verband houden met de noodwendigheden van het persoonlijk vervoer van de persoon met een handicap, de tweede is voor gezinnen met minderjarige kinderen.

Intussen heb ik vernomen dat minister Vanhengel van het Brussels Gewest zijn goedkeuring aan het ontwerp heeft gehecht. Waals minister Daerden, me nog bekend uit een ander verleden, heb ik gevraagd zijn standpunt zo spoedig mogelijk bekend te maken, zodat de circulaire kan worden officieel gemaakt en gepubliceerd, en de nieuwe bijkomende versoepeling zo snel mogelijk kan worden toegepast.

Op de vergadering van 5 december werd onderzocht of het niet mogelijk is een verdere versoepeling door te voeren. Waarom de regeling bijvoorbeeld niet uitbreiden tot echtgenoten of samenwonenden waarvan er een handicap heeft? Het grote probleem is altijd hoe ver we kunnen en willen gaan. Een beperking tot echtgenoten is moeilijk te verantwoorden, omdat we dan te maken krijgen met de situatie van samenwonenden, die we fiscaal willen gelijkstellen met gehuwden. Dat is al aangetoond in de kwestie van de successierechten. De vraag is dan wie als samenwonend moeten worden beschouwd. Dat is een hectisch debat.

Ik ben mijn engagement van 22 oktober nagekomen. Op deze manier halen we het maximum uit de huidige wetgeving. Ik ben het eens met mevrouw De Martelaer dat we slechts nog verder kunnen gaan als we een decretaal initiatief nemen. In dat geval is er opnieuw overleg nodig met de federale overheid over de technische toepassing, en moeten we weten dat iedere maatregel ook fiscale gevolgen heeft en dus een weerslag op de middelen van het Vlaams Gewest.

De voorzitter : Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het stuk uit de omzendbrief dat u hebt voorgelezen, staat letterlijk in het antwoord dat de heer Ansoms 3 weken geleden heeft gekregen op een vraag die hij indiende in maart 2002. Er staat echter nog meer in, en ik wil dat nog even herlezen en vragen in hoeverre we daar in Vlaanderen in meegaan. Dat zoiets in een officieel antwoord wordt gezegd, wijst op de richting die het uitgaat.

Ik citeer: 'Bovendien zal er aan de gewesten worden voorgesteld evenmin kritiek te leveren op het sporadisch gebruik van het voertuig door de echt-

Van Cleuvenbergen

genoot of echtgenote – of de partner ingeval van wettelijk samenwonen – van de invalide of de persoon met een handicap in diens belang en zonder zijn aanwezigheid, en het ten slotte ook het enige voertuig van het gezin betreft.’ Het gaat telkens om het samen lezen van een aantal voorwaarden.

Ook staat er : ‘Tevens zal de aandacht van de gewesten gevestigd worden op het feit dat de categorieën van handicaps die thans in de wetgeving zijn opgenomen, te beperkt zijn en dat een aanpassing ervan aangewezen is om te beantwoorden aan maatschappelijke en sociale noden.’ Vervolgens wordt het verband gelegd dat als de gewesten ermee akkoord gaan, ook Europa zal worden ingeschakeld om een aanpassing van de BTW veilig te stellen voor de toekomst.

Als we in Vlaanderen een omzendbrief schrijven, dan is het belangrijk dat er overeenkomst is met wat de federale overheid zegt. Wat doen we met de uitbreiding tot de partners en de omschrijving van de doelgroep ? Ik heb het voorbeeld gegeven van mensen die in het verleden vrijstelling kregen, er nu bij een hernieuwing geen meer krijgen, hoewel ze fysisch niet veranderd zijn. Er is dus zelfs een restrictie in de doelgroep.

Minister Dirk Van Mechelen : Mevrouw Van Cleuvenbergen, om een geval te kunnen onderzoeken,

moet ik het ook kennen. Ik blijf u dus het antwoord op dat laatste schuldig.

Mijn brief van 31 januari aan minister Reynders zegt duidelijk : ‘Het lijkt me echter niet opportuun de voorwaarde dat het moet gaan om sporadisch gebruik op te leggen. Vooreerst is het mijn inziens niet heel duidelijk wat hieronder precies moet worden begrepen, en vervolgens meen ik dat dit in de praktijk voor uw administratie onmogelijk te controleren is. Het zou mijn inziens de transparantie van de regelgeving ten goede komen indien de voorwaarden van het sporadisch gebruik zouden worden weggelaten.

Ten slotte kan ik u nog meedelen dat ik het niet opportuun acht de administratieve versoepeling uit te breiden naar het gebruik door de wettelijke echtgenoot of de samenwonende van de invalide of de persoon met een handicap. Daarvoor wil ik verwijzen naar de besprekingen die op 5 december laatstleden hierover op uw kabinet hebben plaatsgehad.’

We hebben toen het standpunt ingenomen dat een wijziging van de regelgeving ten gronde bij decreet moet gebeuren.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 17.38 uur.*

BIJLAGE

Brussel, 5 februari 2003
 Regentschapsstraat 2
 1000 BRUSSEL

N 14-2.243.761 B1

Mijnheer de Minister,

BETREFT : - Correctieboekingen van basisallocaties van de begroting 2002 naar thesaurierekeningen (Fondsenbewegingen tussen rekenplichtigen).
 - Annuleringen van ordonnanties voor betaling.

A. Correctieboekingen na betaling

Het Rekenhof stelt vast dat op het einde van het jaar 2002 een groot aantal correctieboekingen voor dotaties aan Vlaamse openbare instellingen werden uitgevoerd door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Het werd hiervan niet officieel op de hoogte gebracht.

Het Rekenhof vraagt wat het totale bedrag en het aantal is van deze bovenvermelde correctieboekingen en de opzet van die correcties.

Verder wijst zijn college erop dat de techniek van correctieboekingen louter bedoeld is om foute boekingen recht te zetten.

Het Rekenhof meldt dat volgende correctieboekingen werden geannuleerd:

Ordonnantienummer	BA	Bedrag
20267081	14234101	933.500,00
20267658	14234101	33.000,00
20267711	14234102	33.000,00
20267091	14234102	1.107.000,00
20267095	14234102	1.351.000,00
20267729	14544105	235.776,68
20267735	14544105	237.132,94
20267807	16323111	33.124.500,00
20267827	16411406	2.351,05
20267704	17134103	9.400,00
20267690	17144102	1.441.000,00
	Totaal:	38.507.660,67

De heer D. VAN MECHELEN
 Vlaams Minister van Financiën en Begroting,
 Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening
 Phoenixgebouw - 11^e verdieping
 Koning Albert II-laan 19

B. Annuleringen van ordonnanties voor betaling

Het Rekenhof wijst tevens op de annuleringen van ordonnanties die op het einde van het begrotingsjaar 2002 werden doorgevoerd. In uw brief van 18 december 2002, kenmerk abafim/dg/hvdb/gd, wordt gesteld dat deze annuleringen werden uitgevoerd wegens congestieproblemen binnen Orafin, hoewel de ordonnanties reeds waren ingevoerd. Zijn college wenst meer uitleg over deze congestieproblemen omdat deze kunnen wijzen op structurele problemen binnen Orafin.

Op last :
De Hoofdgriffier,

F. VAN DEN HEEDE.

Het Rekenhof :
De Voorzitter,

F. VANSTAPEL.